

Közgazdásztanár mesterszak

Záróvizsga témakörök

Módszertan

1. Szakképzés jogszabályi háttérének ismerete, az oktatás tervezésének dokumentumai: szakképzési törvény, az Országos Képzési Jegyzék, a Szakmajegyzék, a szakképzési kerettanterv, a Programterv, a szakmai és vizsgakövetelmény, a Képzési és kimeneti követelmények. Mutassa be, hogyan befolyásolják a felsoroltak az oktatás tervezését.
2. A szakképzés intézményi rendszere Magyarországon. Iskolaszervezet, intézménytípusok a szakképzésben (technikum, szakképző iskola...stb.). Mutassa be az új szakképzési struktúra lényegét!
3. A szakmai követelmény modulok szerkezete, felépítése és a tanári tervező munka dokumentumai közötti összefüggések bemutatása (szakképzési kerettanterv vagy programterv, tanmenet, tematikus terv összefüggései).
4. Motiváció a szakmatanulásban. Ismertesse a motiváció fogalmát és mutasson be néhány motivációs elemet! Ismertessen egy szakmai tanár által alkalmazható motivációs lehetőséget egy tantárgyi téma átgondolásán keresztül.
5. A közgazdasági szaktantárgyak tanítása során alkalmazott szemléltetések, bemutatások módszertani jellemzői, kérdései. Az információs és kommunikációs technológiák pedagógiai szerepe a szakképzésben (IKT, digitális kompetencia, e-learning). A szemléletesség elvének érvényesülése, a szemléltetés, mint módszer. Mondjon példát a szemléltetéshez kapcsolódó hagyományos és modern eszközökre.
6. Mutassa be a tanári munka tervezését befolyásoló külső és belső tényezőket! Térjen ki rá, hogy a tervezés során milyen tényezőkre kell figyelemmel lenni. Ismertesse a szakmai tanárok szakmódszertani felkészültsége szempontjából kiemelendő sajátosságokat.
7. Mutassa be egy új ismereteket feldolgozó tanítási óra felépítését! Helyezze a tanítási órához kapcsolódó didaktikai fogalmakat és az órátípust valóságos oktatási környezetbe. Magyarázza el az összefüggést az elvégzendő didaktikai feladat és a tanítási óra típusa között!
8. Ismertesse, miért van szükség óraterv készítésére! Térjen ki a különböző didaktikai feladatokra, melyet a tervezett óra betölthet. Ismertesse röviden a leggyakrabban használt oktatási módszereket, és mutassa be a módszerek megválasztásának szempontjait egy választott téma feldolgozása alapján!
9. Differenciálás a szakmai képzés során. Ismertesse a differenciálás fogalmát és lehetőségeit! Nevezze meg a szakmai elméleti órákon és gyakorlati foglalkozáson alkalmazható munkaformákat, és azok jellemzőit a differenciálás szempontjából. Nevezze meg az egyes szervezési módok alkalmazása során célszerűen használható módszereket!
10. A megszilárdítás didaktikai feladatának megvalósítása. Ismertesse a megszilárdítás helyét az oktatási folyamatban. Mutassa be a megszilárdítás megvalósításának módjait, módszereit! Ismertesse a megszilárdításhoz is alkalmazható vizuális technikákat! Helyezze a fentieket valós oktatási szituációba!

Pedagógia – Pszichológia

1. A tanítási-tanulási folyamat tervezése és tantermi menedzselése (tervezési szintek: NAT - kerettanterv - tanmenet - tanóra, az óraterv szerepe és legfontosabb elemei). A tehetség meghatározása, tehetségmodellek, tehetségesek jellemzői, érzékenység, kudarc, önértékelés, a teljesítményértékelés szerepe a pozitív énkép kialakításában
2. Az általános tanulásszervezési feladatok (motiválás, aktivizálás, megerősítés, differenciálás; tanulásszervezési munkaformák: frontális, csoportos, egyéni és hálózatos tanulás). Intelligencia, intelligencia modellek, genetikai és környezeti tényezők hatásai, érzelmi intelligencia, kreativitás az iskolában, a kreatív személy jellemzői, a kreativitást segítő tényezők
3. A mérés-értékelés elméleti alapjai, mérések az osztálytermi munkában, feladatlapok analízise. Krízisek, krízist kiváltó események, a serdülőkor krízisei, a diákok problémájának kezelése
4. Pedagógus a gyakorlatban (a kezdő tanár problémái, a reflektív tanári habitus, szakma és hivatás, diák – tanár, tanár – tanár és tanár – szülő kapcsolatok). A személyiség fogalma, jellemzői, a személyiséget befolyásoló tényezők
5. Tanulási nehézséggel élő tanulók az iskolában (tanulási problémák, a tanulási nehézség típusai, nehezen nevelhetőség, felzárkóztatás, fejlesztési lehetőségek, integrált nevelés). Szocializációs folyamatok és társas jelenségek összefüggései
6. A különleges bánásmódot igénylő tanulói csoportok speciális kommunikációs és oktatási jellegzetességei, szükségletei (hátrányos helyzetű tanulók, tehetséges tanulók, BTMN tanulók, SNI tanulók, a köznevelési rendszer szerepvállalása, törvényi szabályozás, támogatási formák, iskolai integráció - inklúzió kérdései) fejlesztési lehetőségei az integrált oktatásban. Tanulói személyiség megismerésének módszerei (megfigyelés, kérdőíves módszerek, interjú, dokumentumelemzés)
7. A köznevelési rendszer gyermekvédelmi feladatellátása, és a hozzákapcsolódó család-és gyermekjóléti szolgáltatások (törvényi szabályozási háttér: CXC/2011 ktv. XXXI/1997. gyvt. kapcsolódási pontjai; a hh-t, a veszélyeztetettséget, krízishelyzetet észlelő-és jelzőrendszer). Az értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődés jellegzetességei a különböző életkori szakaszokban
8. A gyermeknevelés, az iskolai magatartásproblémák szociológiai és kulturális sajátosságait, összefüggései (szocializáció, hátrányos helyzet, társadalmi-kulturális törvényszerűségek és jelenségek, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét). Énkép és önértékelés a serdülőkorban
9. A család szerepe a tanulók nevelésében és oktatásában (családi háttér és tanulói eredményesség, családstruktúra változásának hatása, család és a pedagógusok együttműködésének jelentősége, tanulmányi pályafutás és a prokreációs család). A tanár- diák interakciók, tanulók közötti interakciók, iskolai csoportokon belüli és csoportok közötti interakciók főbb sajátosságai.
10. Az iskolai teljesítmény kulturális, társadalmi, pedagógiai összefüggései (iskolai pályafutás és szocio-ökonómiai háttér, igényszint, korlátozott és kidolgozott nyelvi kód; a tudás mint kulturális tőke; szociális kompetencia, érzelmi intelligencia). A pedagógus hatékonyságát befolyásoló pszichológiai jelenségek, a tanári hatékonyság növelésének lehetőségei.

Debrecen, 2025. október 20.

Prof. Dr. habil Fenyves Veronika
egyetemi tanár, szakvezető